

Színész I. Színházi- és filmszínész

szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

0. A javaslatot tevő adatai (A megfelelő elem kiválasztandó)

a) természetes személy esetén:

- név:
- lakcím:
- e-mail cím:
- telefonszám:

b) nem természetes személy esetén:

- név: **oktatásért felelős miniszter**
- jogi személy működési formája (cégforma):
- székhely:
- képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy neve:
- képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy telefonszáma:
- képviselőre (cégjegyzésre) jogosult személy e-mail címe:
- kapcsolattartásra kijelölt természetes személy neve:
- kapcsolattartásra kijelölt természetes személy telefonszáma:
- kapcsolattartásra kijelölt természetes személy e-mail címe:

1. A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

1.1. megnevezése: Színész I. Színházi- és filmszínész

1.2. besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján:
0215

2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés

2.1. megnevezése: Színész I. Színházi- és filmszínész

2.2. szintjének besorolása

2.2.1. az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 5

2.2.2. a Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 5

2.2.3. a Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 5

3. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

Nem releváns

4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A szakképesítéssel ellátható munkaterület:

A Színész I. Színházi- és filmszínész olyan színészi alakító készség, pszichikai, intellektuális és fizikai felkészültség, valamint előadói eszközrendszer birtokosa, aki alkalmas színpadon és mozgóképen dramaturgiai szempontból jelentős szerepek önálló, művészi igényű megformálására

A szakképesítéssel rendelkező legfontosabb munkatevékenységei, munkaköre:

- a kijelölt próbafolyamatban alkotó módon közreműködik
- megfelelő beszéd- és mozgáskészséggel, szakmai felkészültséggel teljesíti színészi feladatait
- színpadi és forgatási feltételrendszerben

- dramaturgiai jelentőségű szerepben
- alkotó módon gyakorolja a színészi ismereteit, szerepalkotási és tanulási módszereit, játékstílusait, technikáit
- szerepalkotása során tudatosan és kreatív módon alkalmazza pszichikai adottságait és elmélyült szakmai elméleti ismereteit
- szerepalkotása során tudatosan és kreatív módon alkalmazza beszéd-, mozgás- és alakító készségét, széles körű gyakorlati ismereteit
- különböző műfajú szövegeket, dalokat, zeneszámokat élményszerű formában szólaltat meg
- szerepformálása során, alkalmazkodik az előadás színpadtechnikai, filmtechnikai igényeihez
- a színház- és filmművészethez kapcsolódó egyéb területeken (szinkronszínészet, pódiumművészet, média-műfajok) is képes színészi feladatokat ellátni

5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása

Nem áll szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt

6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

- 6.1. Iskolai előképzettség: érettségi végzettség,
- 6.2. Szakmai előképzettség: 54 212 03 Színész II. vagy Gyakorlatos színész (a szakmairány megjelölésével),
- 6.3. Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges
- 6.4. Szakmai gyakorlat időtartama: 2 év, illetve a Színész II. vagy Gyakorlatos színész szakképesítés gyakorlati képzési ideje 50 %-ának megfelelő igazolt színpadi szakmai gyakorlat
- 6.5. Szakmai adottságok, készségek felmérése: szükséges (a magas szintű előadói, színészi ismeretek elsajátításához szükséges fizikai, mentális, pszichés, intellektuális adottságok, képességek, készségek, jártasságok vizsgálata)
- 6.6. Gyakorlati és elméleti képzési idő aránya: gyakorlat: 80% (50%-ban színpadi, előadó-művészeti szakmai gyakorlat); elmélet: 20%

7. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám: (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege.)

- 7.1. Minimális óraszám iskolai rendszeren kívüli képzésben: 480 óra
- 7.2. Maximális óraszám iskolai rendszeren kívüli képzésben: 720 óra
- 7.3. Iskolai rendszerű képzésben: a kerettanterv szerinti óraszám

8. A szakmai követelmények leírása

8.1.

Programkövetelmény-modul neve: Színészi alakítás

Programkövetelmény-modul sorszáma: 1

Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám:

- Minimális óraszám: 480
- Maximális óraszám: 720

Képzési forma: Csoportos

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Megismeri, átlátja, rendszerezi a színpadi és filmes színészi tevékenységhez, valamint a színházi és filmes alkotói folyamatokhoz szükséges előadói technikai eszközöket, módszertani elveket	Képes kialakítani és fejleszteni, és magas szinten, önállóan alkalmazni a színpadi és filmes színészi tevékenységhez szükséges előadói technikai adottságokat és ismereteket, koncentráció és kontrolláló képességeket	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat az alkotói célok megvalósítása érdekében	Önállóan képes munkáját végezni, valamint az összetett feladatokat próbavezető irányításával képes megoldani, rögzíteni, reprodukálni Döntéseit a szakterület jogi, etikai szabályainak figyelembevételével hozza
Érti, ismeri a mindennapi élet helyzeteinek feldolgozási technikáit, a dráma-részletek értő és színvonalas megjelenítésének módszertanát, a színpad és a film szerepépítési technikáit	Képes színészi improvizálásra, drámarészletek értő és színvonalas megjelenítésére, színpadi kapcsolat teremtésére, a színpadi szerep megformálására, a színpad és a film szerepépítési technikáinak önálló, alkotó alkalmazására	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat az alkotói célok megvalósítása érdekében	Önállóan képes munkáját végezni, valamint az összetett feladatokat próbavezető irányításával képes megoldani, rögzíteni, reprodukálni Döntéseit a szakterület jogi, etikai szabályainak figyelembevételével hozza
Ismeri a szövegértelmezési, elemzési stratégiákat, azok alkalmazásának módszertanát	Képes szépirodalmi verses, prózai és párbeszéd formájú szövegek tagolt, árnyalt és magas szintű, kifejező előadásának technikai megvalósítására	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat az alkotói célok megvalósítása érdekében	Önállóan képes munkáját végezni, valamint az összetett feladatokat próbavezető irányításával képes megoldani, rögzíteni, reprodukálni Döntéseit a szakterület jogi, etikai szabályainak figyelembevételével hozza
Ismeri a beszédelemzési módszereket, a beszéd-technikai fejlesztés, javítás technikáit	Képes a beszédelemzési módszerek, fejlesztő, javító, szinten tartó gyakorlatok alkalmazására	Felelősséget vállal az elvégzett munka tartalmáért és formájáért	Önállóan képes munkáját végezni
Átlátja, a különböző szerkezetű, stílusú, műfajú szövegek (vers, monológ, dialóg) érzelmi, gondolati tartalmainak kifejezését	Képes különböző szerkezetű, stílusú, műfajú érzelmi, gondolati tartalmainak magas szintű, alkotó kifejezésére	Felelősséget vállal az elvégzett munka tartalmáért és formájáért	Önállóan képes munkáját végezni, valamint az összetett feladatokat próbavezető irányításával megoldani képes
Pontos szakmai ismeretekkel rendelkezik a színpadi éneklés technikai alapjairól, a különböző hangulatú, műfajú dalok (operett, musical, szonon, táncdal, kuplé stb.) műfaji sajátosságairól	Képes a különböző hangulatú, műfajú dalok, zenés művek műfaji sajátosságainak megfelelő énektechnikák alkalmazására	Felelősséget vállal az elvégzett munka tartalmáért és formájáért, az előadás-egészben történő megjelenítéséért	Önállóan képes munkáját végezni, valamint az összetett feladatokat próbavezető irányításával képes megoldani, rögzíteni, reprodukálni
Átlátja és ismeri a színpadi kifejezéshez szükséges testhasználat kialakításának technikáit, az alkalmazott koreográfiák elsajátításának módszertanát, a balett-tánc, jazz-balett, néptánc mozgásformáinak és stílusainak alapelemeit	Képes a fizikai kondíció, állóképesség fejlesztésére, a test részeinek, izomzatának tudatosítás és kontrollált irányítására, táncos színészi feladatok színvonalas megoldására	Felelősséget vállal az elvégzett munka tartalmáért és formájáért, az előadás-egészben történő megjelenítéséért	Önállóan képes munkáját végezni, valamint az összetett feladatokat próbavezető irányításával képes megoldani, rögzíteni, reprodukálni
Átlátja a színház és film-művészet, valamint esztétika jelentős korszakait, témáit, kérdéseit és kihívásait	Képes alkotó módon felhasználni elméleti ismereteket, a szöveg-, helyzet- és szerepelemzési módszereket	A munkavégzés során szem előtt tartja a kitűzött célokat és elvárásokat az alkotói célok megvalósítása érdekében	Önállóan képes munkáját végezni

9. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

A Színész I. Színházi- és filmszínész a művészet, a kultúra, a közművelődés intézményrendszerében, intézményeiben, előadó-művészeti produkciókban, színházi, filmes, televíziós, média területeken és felületeken széles körben alkalmazható, önálló művészi alkotómunkára alkalmas szakember.

Előadó-művészeti szaktudása és képességei révén alkalmas a helyi, valamint szélesebb közösségek, közönység és befogadói rétegek kulturális identitásának, hagyományainak, esztétikai érzékének fejlesztésére, ismereteinek gyarapítására, művészeti, szórakoztató ipari, valamint didaktikai és pedagógiai feladatok színvonalas ellátásával, a társadalmi kulturális igények felkészült és színvonalas szolgálatára.

Tevékenysége elsősorban a helyi társadalom művészeti, közművelődési intézményrendszerében jelenik meg, erősítve e közösségek szociális viszonyhálózatának kialakulását, fejlődését, együttműködésük eredményes megvalósulását.

10. A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása

10.1. Személyi feltételek: Az egyes vizsgatevékenységek lebonyolításában a hatályos köznevelésről, illetve a szakképzésről szóló törvények előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túlmenően a képesítő vizsgán alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

- Felsőfokú szakirányú (színházművészeti szakember, illetve művész) végzettség
- Felsőfokú végzettség és közoktatásvezetői szakirányú végzettség

10.2. Tárgyi feltételek:

- Professzionális scenikai feltételrendszerrel rendelkező színpadi játéktér
- Szóbeli vizsgára alkalmas terem
- Számítógépes munkaállomás, nyomtató
- Internet-kapcsolat

10.3. Vizsgatevékenységek részletes leírása

Megnevezése	Időtartama	Egyes vizsgatételek és feladatok bemutatása	A mérés módszere	Az értékelés szempontjai	Súlyozása százalékban kifejezve a vizsga egészének értékelésében	Egyéb követelmények
Gyakorlati vizsgatevékenység: Színészi alakítás	90 perc (a vizsgaelőadás teljes játékidője)	Szerepfeladat végrehajtása (a felkészülési időszak kezdetekor kijelölt feladat)	pontozás, maximum 100 pont	A szerepfeladat végrehajtásának, a színészi eszközrendszer működtetésének felkészültsége, a megvalósítás színvonala	70%	A vizsgaelőadásban kijelölt, dramaturgiai szempontból jelentős szerepfeladat megvalósítása
Szóbeli vizsgatevékenység: Színházelméleti alapismeretek	45 perc (30 perc felkészülési idő, 15 perc válaszadási idő)	Szóbeli vizsgatevékenység, tételsor alapján	pontozás, maximum 100 pont	A tételben meghatározott művészetelméleti, esztétikai, színháztörténet ismeretek alkalmazása, az elemző-készség, valamint a szakszerű és hatékony	30%	

				könyv kommunikáció színvonala.		

10.4. A képesítő vizsga egészének értékelése:

A képesítő vizsga egyes vizsgatevékenységeihez rendelt vizsgafeladatok érdemjegye az elért %-os teljesítmények alapján:

- 81 - 100% jeles (5)
- 71 - 80% jó (4)
- 61 - 70% közepes (3)
- 51 - 60% elégséges (2)
- 0 - 50% elégtelen (1)

Ha minden vizsgafeladat eredményes, úgy a képesítő vizsga osztályzatát a vizsgafeladatonként elért érdemjegyek vizsgafeladat értékelési arányával súlyozott átlaga alapján kerekítve, az általános szabályok szerint kell meghatározni.

Sikertelen a képesítő vizsga, ha annak bármelyik vizsgatevékenységéhez rendelt vizsgafeladatának érdemjegye elégtelen (1).

Javítóvizsga esetén csak az elégtelenre, illetve pótlóvizsga esetén csak az igazoltan nem teljesített vizsgatevékenység ismétlése szükséges.

A képesítő vizsga gyakorlati vizsgatevékenységének elégtelen értékelése esetén javító vizsga egy év múltán tehető.

Iskolarendszeren kívüli vizsgáztatás esetén a gyakorlati vizsga időpontja a színházi előadást bemutató színház műsorrendje szerint alakul.

10.5. A képesítő vizsga menetének leírása:

10.5.1. A vizsgára bocsátás feltétele

Az iskolai rendszerű képzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak sikeres megvalósítása a szorgalmi időszak végéig.

A képzési programban előírt színpadi, előadói gyakorlat (1 év, illetve a gyakorlati képzési idő 50 %-ának megfelelő) teljesítéséről szóló igazolás

Az iskolarendszeren kívüli képzésben a modulzáró vizsga eredményes letétele, illetve képzési tanúsítvány

A képzési programban előírt színpadi gyakorlat (legalább 1 év) teljesítéséről szóló igazolás

Színpadi-, filmszínészi tevékenységgel kapcsolatos referencia, ajánlás (igazgató, rendező) bemutatása
A modulzáró vizsga gyakorlati vizsgatevékenysége alóli felmentés feltétele: a Színész II. vagy Gyakorlatos színész képesítés megszerzését követő legalább egy éves – a hatályos rendeletben nemzeti vagy kiemelt színházi szervezetként besorolt intézményben teljesített – szakmai gyakorlat során eljátszott több szerep igazolása

10.5.2. Írásbeli vizsgatevékenység: -

10.5.3. Gyakorlati vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése: Összetett, dramaturgiai szempontból jelentős szerep színpadi vagy báb-színpadi repertoáron szereplő színpadi előadásban vagy nyilvános vizsgaelőadásban, professzionális keretek között történő megformálása

A vizsgafeladat időtartama: 90 perc (a vizsga-előadás teljes játékideje)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 70%

10.5.4. Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat ismertetése: A szakmai követelményekben megfogalmazott színházelméleti, esztétikai, működéstani, szervezési, jogi alapismeretek bemutatása kötelező, illetve ajánlott szakirodalom valamint a tételsorban szereplő vizsgakérdések alapján

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (30 perc felkészülési idő, 15 perc válaszadási idő)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

10.6. A képesítő vizsgán használható segédeszközök és használatuk részletes szabályai:

A képesítő vizsga gyakorlati vizsgatevékenységén a szerepfeladat megvalósításához szükséges eszközök, kellékek, jelmezek szakszerű használata a vizsgafeladat része, a szóbeli vizsgatevékenység során egyéb segédeszköz nem használható.